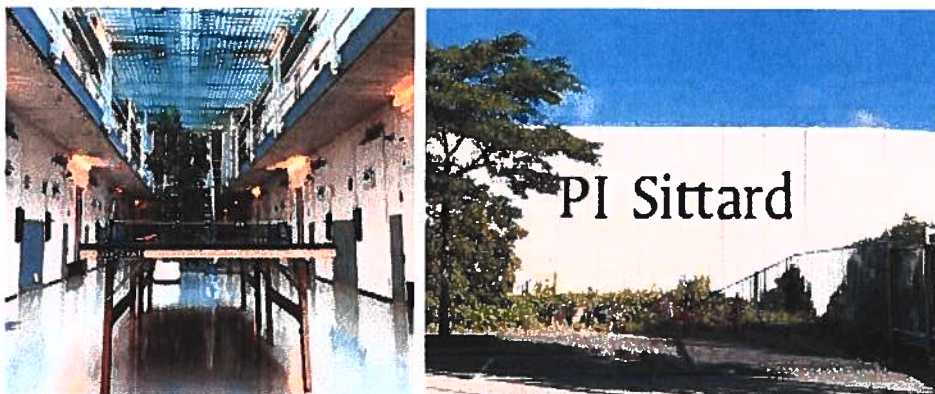

Jaarverslag 2022

Commissie van Toezicht bij de PI Sittard

Tel 088-3611673

Postbus 950
6040AZ Roermond

www.commissie van toezicht.nl
str.cvt.RB-LIM@rechtspraak.nl

Inhoud

De inrichting	1
De commissie van toezicht	3
Activiteiten in het kader van de advies- en toezichthoudende taak	5
Activiteiten in het kader van de bemiddelingstaak	7
Activiteiten in het kader van de rechtsprekende taak	9
Overige vermeldenswaardige activiteiten/ gebeurtenissen	13
Algemene conclusie	14

De inrichting

PI Sittard

Afdelingen en regimes

Alle afdelingen van de PI Sittard zijn aangewezen als inrichting voor mannen met een gemeenschapsregime en als inrichting met een normaal beveiligingsniveau. De PI heeft ruimte voor 321 gedetineerden. De verdeling van de capaciteit ziet er als volgt uit:

	aantal 1e bed op cel	aantal 2e bed op cel	totaal aantal plaatsen		bestemming
PI Sittard					
afdeling					
A1	26	9	35		gev
A2	27	1	28		gev
				63	
B1	26	8	34		HvB
B2	27	3	30		HvB
B3	26		26		HvB
				90	
C2	25		25		ISD
				25	
C1	27	9	36		gev
				36	
D1	26	8	34		HvB
D2	27	3	30		HvB
D3	26		26		HvB
				90	
E	17		17		EZV
				17	
	280	41	321	321	

Na de verbouwing van de buitenzijde van het gebouw, wordt in het nieuwe jaar gestart met de aanpassing van diverse beveiligingssystemen en de verbouwing van de cellen en

afdelingen. Hierdoor zal steeds één afdeling worden vrijgemaakt en zullen een aantal gedetineerden naar elders overgeplaatst moeten worden.

De commissie van toezicht

De commissie van toezicht (verder: CvT) van de PI Sittard bestaat uit 10 leden en is als volgt samengesteld:

- Mr. M.M. Beije, lid sinds 1 januari 2010, tevens voorzitter van de beklagcommissie sinds 3 mei 2012; 2de herbenoeming 3 mei 2022 en benoemd tot 3 mei 2027; senior rechter in de sector strafrecht van de rechtbank Limburg.
- Dr. A. Bennaghmouch, lid sinds 1 februari 2008, 2de herbenoeming 1 februari 2018 benoemd tot 1 februari 2023, maar gestopt per 1 juli 2022. huisarts; maatschappelijk bestuurlijk actief.
- Mw. mr. J.J.A. Bonnemayer, lid sinds 1 september 2018 en benoemd tot 1 september 2023, gepensioneerd juridisch medewerker en voormalig secretaris van de CvT.
- Dhr. A.G.H.G. Bremmers, lid sinds 1 oktober 2015, 1ste herbenoeming 1 oktober 2020 en benoemd tot 1 oktober 2025; teammanager Algemeen Opvangcentrum Impuls en team Ambulante Woonbegeleiding Maastricht.
- Drs. R.A.G. Corten, lid sinds 1 oktober 2012, 2de herbenoeming 1 oktober 2022 en benoemd tot 1 oktober 2027; gepensioneerd plv. rector Sint Maartens-college Maastricht.
- Mr. G.L.A.M. van Doveren, lid sinds 1 oktober 2012, 2de herbenoeming 1 oktober 2022 en benoemd tot 1 oktober 2027; Advocaat en rechter-plaatsvervanger bij de rechtbank Limburg.
- Dhr. J.A.J. Ellenbroek, lid sinds 1 september 2018 en benoemd tot 1 september 2023, gepensioneerd docent lichamelijke opvoeding.
- Mw. mr. C. Reijntjes-Wendenburg, lid sinds 1 september 2014, 1ste herbenoeming 1 september 2019 en benoemd tot 1 september 2024, maar gestopt per 10 oktober 2022; advocate en rechter-plaatsvervanger in de rechtbank Limburg.
- Dr. A.W.C.R. Smulders; lid sinds 1 maart 2017; 1ste herbenoeming 1 maart 2022 en benoemd tot 1 maart 2027; gepensioneerd huisarts.
- Mw. Mr. M.B.J. Vanderheiden; lid sinds 1 juli 2022 en benoemd tot 1 juli 2027; Gepensioneerd adviseur bedrijfsvoering zorgsector.

- Dhr. E.J.M.P. Wijnands, lid sinds 1 september 2018 en benoemd tot 1 september 2023, cognitief-gedragstherapeut.

Mw. E.H.M. Bisscheroux-Heijns, juridisch medewerker bij de rechtbank Limburg, is sinds 1 juni 2018 de ambtelijk secretaris van de commissie.

Het secretariaat van de Commissie van Toezicht is gevestigd in de rechtbank Limburg, Locatie Roermond, Willem II Singel 67, 6041 HR Roermond, Postbus 950, 6040 AZ Roermond.

De samenstelling van de CvT voldoet aan de vereisten zoals gesteld in artikel 11 van de Penitentiaire maatregel. Alle daarin genoemde beroepsgroepen zijn in de CvT vertegenwoordigd. Momenteel is er een vacature voor één nieuw lid, die in 2023 ingevuld dient te worden.

Activiteiten in het kader van de advies- en toezichthoudende taak

Vergaderingen.

De CvT vergadert in beginsel elke eerste donderdag van de maand met de (plv.-) vestigingsdirecteur van de inrichting. De vergaderingen worden gehouden in de vergaderzaal van de PI Sittard. De vergadering van augustus 2022 is komen te vervallen, waardoor er 11 keer een vergadering met de directie heeft plaatsgevonden.

In 2022 werd de directie van de PI Sittard gevormd door:

de heer S. van den Broek, vestigingsdirecteur, mevrouw H. Theloesen, mevrouw Y. Barten en de heer A. Alberts plv. vestigingsdirecteur. Mevrouw Barten is minder gaan werken en houdt zich nog bezig met het terugdringen van verzuim en de heer Alberts heeft zijn functie verruild voor een functie binnen de Tbs-kliniek de Rooyse Wissel. In oktober 2022 is mevrouw K. Hoeijmakers aan het directieteam toegevoegd als plv-vestigingsdirecteur i.o.

De vergaderingen verlopen volgens een vaste agenda:

- Opening van de vergadering
- Verslag van de vorige vergadering
- Actiepuntenlijst
- Beschikkingen van de beroepscommissie, jurisprudentie
- Beschikkingen van de beklagcommissie
- Ingekomen stukken
- Bemiddeling
- Verslag van de maandcommissaris
- Mededelingen van de directie
- Vaststellen data beklagcommissie
- Rondvraag

De CvT nodigt regelmatig medewerkers van de PI uit om een toelichting te geven op hun werkzaamheden. In de vergadering van maart 2022 heeft hoofd D&R een presentatie verzorgd over de Wet straffen en beschermen (Wsb) en in oktober 2022 heeft hoofd Veiligheid een presentatie gegeven.

Een van de leden van de CvT woont de maandelijkse vergadering van de Gedeco bij. De CvT ontvangt hiervan tijdig de agenda en de verslagen. In de vergaderingen van de CvT worden bijzonderheden uit het Gedeco-overleg besproken. Het Gedeco-overleg wordt gefaciliteerd door de directie. De heer Vial, afdelingshoofd, treedt op als voorzitter van het Gedeco-overleg en een plv-vestigingsdirecteur is ook aanwezig.

Het aantal klachten en grieven wordt maandelijks gemonitord en besproken, evenals ontwikkelingen op het gebied van personeel, veel voorkomende klachten, incidenten, etc.

Enkele onderwerpen die in de vergadering van de CvT in 2022 aan de orde zijn geweest:

In de vergadering van januari 2022 is de klachtenprocedure m.b.t. de inrichtingswinkel besproken evenals de aanscherping van de coronamaatregelen door DJI. Naar aanleiding van dit laatste zijn twee massaklachten ingediend (27 klachten over bezoek zonder toezicht en 55 klachten over de opgelegde ordemaatregel).

In de maand mei heeft een evaluatie plaatsgevonden van de toetsingscriteria. De portefeuille verdeling heeft plaatsgevonden aan de hand van deze criteria. De leden hebben hun portefeuille onder de loep genomen en hiervan een toelichting gegeven tijdens de vergadering met de directie.

In september is de Koersbepaling van de PI Sittard door mevrouw Theloesen toegelicht, met name de stand van zaken tot nu toe. Het doel van de PI Sittard is om in 2025 de top 5 van excellente inrichtingen in Nederland te bereiken. Jaarlijks, normaliter in de maand mei, wordt een update van de Koersbepaling gepresenteerd.

De presentatie van de landelijk coördinator implementatie Wsb is twee keer niet doorgegaan en zal in het eerste kwartaal van 2023 opnieuw worden ingepland.

Rode draad tijdens diverse vergaderingen was dit jaar de personele problematiek vanwege verzuim en het moeizaam opvullen van vacatures in de inrichting.

Activiteiten in het kader van de bemiddelingstaak

In 2022 waren de portefeuilles als extra aandachtspunt onder de commissieleden als volgt verdeeld:

1. Rechtspositie (rechtmatige insluiting, huisregels, activiteitenprogramma, accommodatie en leefomstandigheden, toegang zorg en individuele geestelijke verzorging, straffen en ordemaatregelen, beklag).
2. Omgang met gedetineerden (intake, screening & selectie, bejegening, rapportage en documentatie).
3. Interne veiligheid (preventie en beheersing calamiteiten, agressiebeheersing, drugsontmoediging).
4. Maatschappijbeveiliging (beveiligingsvoorzieningen en -toezicht, vrijhedenbeleid, voorwaardelijke invrijheidstelling).
5. Maatschappelijke re-integratie (voorbereiding nazorg, re-integratietrajecten).
6. Personeel & Organisatie (personele zorg en -inzet, communicatie, integriteit, evaluatie).

Voor 2022 is de verdeling van de portefeuilles aangepast aan de hoofdstukken van de toetsingscriteria.

De betreffende portefeuillehouders verdiepen zich extra in "hun" onderwerp; ze hebben een vaste contactpersoon in de PI, die binnen de inrichting deze zaken in zijn of haar portefeuille heeft. Wanneer de leden de inrichting als maandcommissaris bezoeken, gaan zij tevens de stand van zaken met betrekking tot hun eigen portefeuille na. Als daartoe aanleiding is, kan de portefeuillehouder ook buiten het maandcommissariaat om een bezoek brengen. Te denken valt aan het bijwonen van oefeningen van de bedrijfshulpverlening, spitacties, bezoek aan arbeidszalen of sportzalen.

Jaarlijks worden de toetsingscriteria voor CvT's gevangeniswezen tijdens de vergadering besproken.

Tijdens de vergaderingen van de CvT worden de jurisprudentiebulletins van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) besproken, waarbij bijzondere aandacht is voor uitspraken over onderwerpen die ook voor de PI Sittard relevant zijn. Tevens worden maandelijks de terug ontvangen beroepen van de eigen commissie besproken.

De leden van de CvT (m.u.v. de voorzitter) treden 1 à 2 keer per jaar op als maandcommissaris (MC). De MC brengt gemiddeld 3 keer per maand een bezoek aan de

inrichting. De gedetineerden kunnen via een spreekbriefje aangeven dat ze een gesprek wensen met de MC.

Door de invoering van artikel 59a Penitentiaire beginselenwet (Pbw) per 1 januari 2021 heeft de gedetineerde het recht zich tot de CvT te wenden met het verzoek te bemiddelen ter zake van een grief omtrent de wijze waarop de directeur zich in een bepaalde gelegenheid jegens hem heeft gedragen of een bij of krachtens deze wet gestelde zorgplicht heeft betracht. De ingediende grieven worden eveneens bemiddeld door de maandcommissaris. Hierdoor is de takenpakket van de maandcommissaris verzaamd. Dit jaar zijn in totaal 40 grieven ingediend. Hiervan zijn 10 grieven na een bemiddelingsgesprek omgezet naar een klacht, 5 grieven zijn d.m.v. een bemiddelingsgesprek afgerond en 25 grieven zijn voor of tijdens het bemiddelingsgesprek ingetrokken. Omdat de gedetineerden vaak het verschil niet weten tussen een grief en een klacht, wordt door de secretaris bij ontvangst van het ingediende formulier gescreend of het daadwerkelijk om een grief gaat. Vaak is dat niet het geval. Ook kruist de gedetineerde vaak niet aan of het om een grief of klacht gaat of hij kruist beide aan. In deze gevallen bekijkt de secretaris onder welke categorie deze wordt ingeschreven. Het merendeel van de behandelde grieven betreft het onderwerp bejegening. In een gesprek met de betreffende gedetineerde en de medewerker wordt getracht dit bespreekbaar te maken. In de meeste gevallen wordt hiervan ook melding gedaan aan de directie. Het onderwerp bemiddeling staat ook maandelijks op de agenda van de vergadering met de directie.

Daarnaast bezoekt de MC gedetineerden op verzoek van de secretaris, indien deze daar aanleiding toe ziet. De MC bezoekt ook, voor zover mogelijk, gedetineerden die in de afzonderingscel verblijven en controleert of de CvT van alle gedetineerden die zijn afgezonderd de beschikking tijdig heeft ontvangen.

De MC probeert de gedetineerden te stimuleren om problemen op een zo laag mogelijk niveau op te lossen, in eerste instantie door de zaak voor te leggen aan de mentor, hulp in te schakelen van een PIW'er, afdelingshoofd, medewerker van de medische dienst of als het dan nog niet lukt, zelfs van een directielid.

De MC informeert de gedetineerde ook over zijn rechtspositie en de klachtenprocedure bij de commissie. De grieven worden geregistreerd in het klachtenregistratiesysteem, de spreekbriefjes die bij de MC worden neergelegd daarentegen niet. Deze worden opgenomen in het verslag van de MC. Dit verslag wordt ieder maand in de vergadering van de CvT besproken en bij de notulen van de vergadering gevoegd.

Activiteiten in het kader van de rechtsprekende taak

De zittingen van de beklagcommissie vinden in de regel plaats op maandagochtend in de oneven weken. De kennelijk (on)gegronde of kennelijk niet ontvankelijke klachten worden buiten zitting schriftelijk afgedaan. Klachten die zich daarvoor lenen worden ter zitting mondeling afgedaan.

Ter zitting worden de zaken (in principe) meervoudig behandeld, dat wil zeggen dat naast de voorzitter twee leden van de CvT (roulerend per maand) deel uitmaken van de beklagcommissie. Bij de zittingen van de beklagcommissie is altijd een directielid aanwezig. Indien een gedetineerde dat wenst, kan hij zich laten bijstaan door een advocaat of een vertrouwenspersoon. Opvallend is dat steeds meer gedetineerden bijstand hebben van een advocaat tijdens de beklagzittingen.

De klachten en grieven die in 2022 zijn binnengekomen, zijn als volgt afgehandeld:

	(deels) Gegronnd	Ongegrond	overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Rogatoir verzoek afged	Grief afgedaan	Niet afgeboekt	Totaal grief/klacht
Activiteiten (arbeid)	5	28	2	14	40			2	91
Activiteiten (div)	1	24		47	7			4	83
Activiteiten (lucht)	18	8	1	9	38			1	75
Activiteiten(sport)		16		9	4			2	31
Bejegening		1		5	18		3	1	28
Compensatie									0
Contact buitenw. (bellen)	4	66		23	2		1		96
Contact buitenw. (bezoek)	4	23		40	4			3	74
Contact buitenw. (post)	2	4		2	2			2	12
Controle		6		1	2				9

Activiteiten in het kader van de rechtsprekende taak

DBT		33		13	12			6	64
Discipl. straf	11	57	1	5	15			12	101
Eisen verblijfsruimte	2	8		1	4				15
Geweld					1			1	2
Info/procedure		8		6	5		1		20
(Nog) onbekend		1		2					3
Ordemaatregel	59	13		7	3			1	83
Persoonlijke voorwerpen	6	11	1	8	10			3	39
Regime	1	3		2	6				12
Rek. courant		1		2	6			3	12
Rogatoir verzoek (inkomend)			1	0	3	17		6	27
Schadeverhaal			1	1				2	4
Selectie overpl. (extern)		2		4					6
Selectie overpl. (intern)	2	10		1	2			2	17
ISD					1				1
Transport		1							1
Verlaten inrichting	2	7		3	5			4	21
Verzorging (div)	13	21	1	25	16			5	81
Verzorging (godsd. levensovertuiging)	14	52		14				34	114
Verzorging (medische)		8	3	7	8			3	29
Verzorging (persoonlijke)	4	11		10	4			3	32
Totaal	148	423	11	261	218	17	5	100	1183

De rubricering komt uit het landelijk klachten volg- en registratiesysteem, genaamd Klaver. Bij de onderwerpen is aansluiting gezocht bij de rubricering in de Penitentiaire beginselenwet.

In voorgaande jaren werden de meeste klachten ingediend over opgelegde disciplinaire straffen, dit jaar werden de meeste klachten ingediend over het onderwerp Verzorging (godsdiens/levensovertuiging).

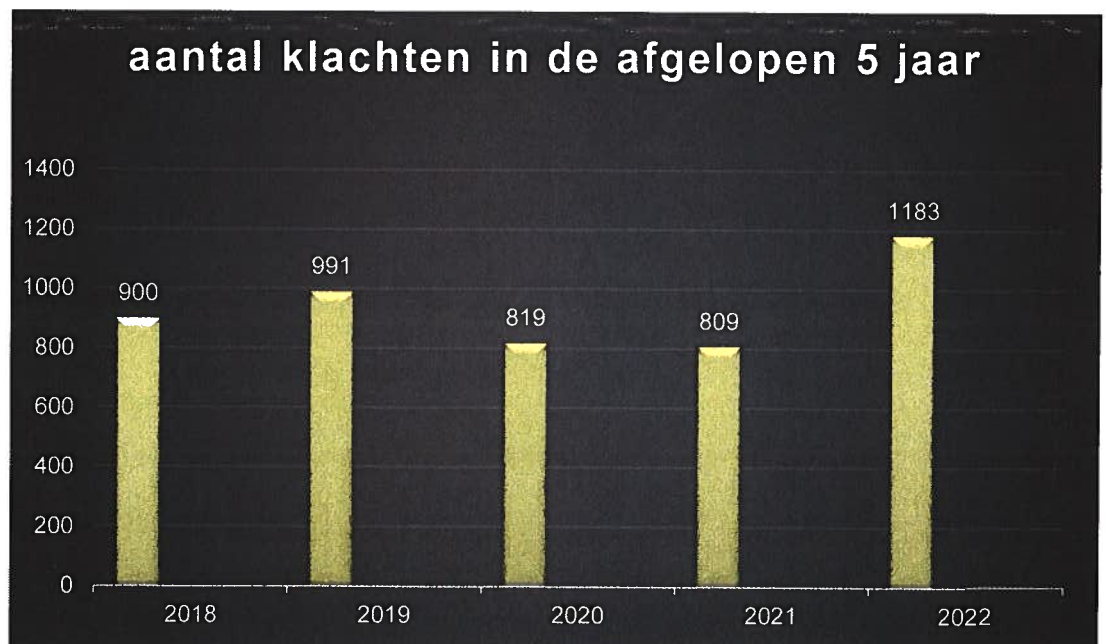
Doorlooptijden in dagen:

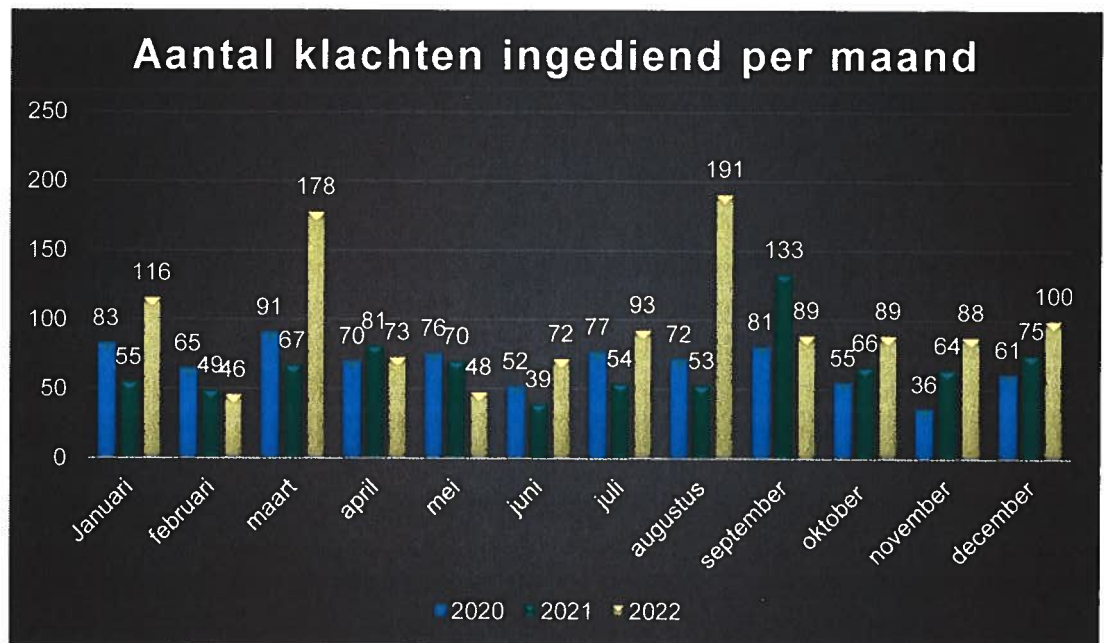
Uitstroom	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60
1155	126	690	148	72	32	87

De gemiddelde doorlooptijd in 2022 was 29 dagen, dit is het laagste gemiddelde van de afgelopen jaren.

In Klaver worden ook de ingekomen verzoeken voor rogatoir horen als binnengekomen klacht geregistreerd. Dit waren er in 2022 in totaal 27 (26 in 2021, 45 in 2020 en 18 in 2019).

Onderstaand een weergave van het aantal binnengekomen klachten in de afgelopen jaren. In 2022 is het aantal klachten flink gestegen ten opzichte van vorig jaar (809), dit is een stijging van 46,2%.

In de maanden maart en augustus zijn dit jaar flinke uitschieters te zien wat betreft het aantal ingediende klachten. Dit jaar werden in totaal 6 groepsklachten ingediend.

In 2022 werd in 95 gevallen beroep aangetekend tegen een uitspraak van de beklagcommissie. In 2021 werd in 88 zaken beroep aangetekend.

- 93 beroepen werden door klagers ingediend: 4 maal werd het beroep niet ontvankelijk verklaard, 3 keer heeft klager het beroep ingetrokken, 2 beroepen werden (deels)gegrond verklaard, 2 beroepen werden ongegrond verklaard en 82 hoger beroepen zijn in 2022 nog niet afgedaan.
- 2 beroepen werden door de directie ingediend: 1 beroep werd ingetrokken en 1 beroep is nog niet afgedaan.

De Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) kampt met een grote achterstand van de te behandelen beroepen. Uit 2019 is 1 beroep nog niet afgedaan, uit 2020 zijn 5 beroepen nog niet afgedaan en uit 2021 staan nog 36 beroepen open.

Overige vermeldenswaardige activiteiten/ gebeurtenissen

- De PI Sittard doet mee aan de pilot voedselverspilling. Gedetineerden krijgen in plaats van de magnetron maaltijden ingrediënten om zelf te koken. De gedetineerden zijn hier over het algemeen heel positief over.
- De PI ondergaat momenteel een grote verbouwing, die eerst in 2025 afgerond zal zijn.
- In het derde kwartaal van 2023 krijgt de PI Sittard een AIT-afdeling. Een AIT is een kleinschalige, reguliere afdeling binnen een inrichting waar gedetineerden worden gehuisvest die intensief toezicht krijgen om te voorkomen dat ze doorgaan met criminele activiteiten tijdens detentie. Er komen 17 plekken op deze nieuwe afdeling. Deze groep gedetineerden is in korte tijd gegroeid in omvang. De komst van deze afdeling in Sittard maakt dat er afscheid wordt genomen van ISD. De gebouwelijke situatie maakt het niet haalbaar om beide afdelingen naast elkaar te draaien.
- De klachten betreffende het wekelijkse bezoek aan de Moskee-dienst heeft de landelijke pers gehaald. De PI heeft wekelijks op vrijdag plek voor 40 gedetineerden om de Moskee-dienst bij te wonen, terwijl bijna het dubbele aantal deze dienst wil bijwonen. De RGJ heeft de ingediende schorsingsverzoeken toegewezen in afwachting van een uitspraak van beklagcommissie. Dit onderwerp is geagendeerd voor de vergadering van januari en de klachten zullen op de eerste zitting in januari 2023 behandeld worden.

Algemene conclusie

Op een populatie van ruim 300 gedetineerden zijn er in 2022 in totaal **1183** klachten bij de beklagcommissie binnengekomen. Dit zijn 374 klachten meer dan in 2021. Het aantal intrekkingen bedroeg dit jaar **218**, dit zijn 19 intrekkingen minder dan in 2021. Het aantal (deels) gegronde klachten bedroeg in 2022 **159**, in 2021 waren dit er 68.

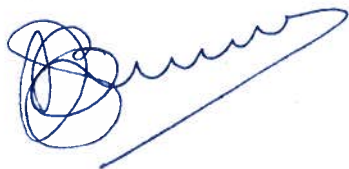
In het algemeen is de CvT tevreden over de gang van zaken binnen de P.I. Sittard. De rechten van gedetineerden worden voldoende gewaarborgd.

De samenwerking met de directie is goed met behoud van de zelfstandigheid van de CvT. De voorzitter wordt door de directeur op de hoogte gehouden van bijzonderheden die zich voor doen. De CvT krijgt van de directie de ruimte om haar werk naar behoren te kunnen uitvoeren en de leden hebben hun werkzaamheden met betrokkenheid en plezier gedaan.

Dit verslag is vastgesteld in de vergadering van de CvT op 2 februari 2023 en ondertekend door de voorzitter en de secretaris.

Secretaris

E.H.M. Bisscheroux-Heijns

Voorzitter

mr. M.M. Beije

